

ДРАЎЛЯНАЯ, КАМЕРНАЯ, УНІКАЛЬНАЯ

Фота Яўлія БОРНА.

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— Спдар Цзыўай, у свой час вы шмат вандравалі па Беларусі, вывучалі мясцовую нацыянальную архітэктур. А пазней казалі, што мясцовыя збудаванні вельмі натхнілі вас. Раскажыце крыху пра гэты натхненне.

— Беларуская архітэктур — вельмі шырокая тэма, якая ахоплівае шмат стыляў з розных эпох. Яскравы прыклад з XVI стагоддзя — гэта цагляная гатычная ўмацаваная царква ў Мураванцы, з XX стагоддзя — канструктывісцкія шэдэўры Лангбарда. Але я даследаваў галоўным чынам драўляную царкоўную спадчыну Беларусі, якая вельмі адрозніваецца ад таго, што будавалі ў суседніх краінах. Расійскія царквы рабіліся з бярвення і мелі цэнтральную планіроўку, у той час як у паўднёвай Польшчы і Карпатах дамінантамі былі вялізныя, крутыя дахі, абліцаваныя дахоўкай. Драўляныя царквы ў Беларусі і ў некаторых іншых месцах былога Вялікага Княства Літоўскага мелі чыста абліцаваныя сцены ў асаблівым вертыкальным насьціле. Контррэфармацыя была вельмі моцнай у ВКЛ, таму стыль барока тут прынялі з вялікім энтузіязмам. У XVIII стагоддзі развілася яго адрозная версія, названая Віленскім барока. Геніем гэтага стылю быў архітэктар Ян Глаўбіц. Рэха такога ўплыву было адчувальным у будаўніцтве драўляных царкваў: яны вылучаліся адной ці дзвюма стромкімі вежамі, франтонным фасадам, забытанымі, выпуклымі лініямі купалоў і тонкімі жалезнымі крыжамі.

— Як вы думаеце, шмат людзей даведалася пра Беларусь дзякуючы гэтай будынку?

— Спудзяецца, што так, в ўсякім разе ў архітэктурным асяродку. Напрыклад, летась падчас Дня адкрытых дзвярэй многія брытанцы наведвалі царкву — гэта адзіная

ГЭТА ЦІКАВА!

Беларуская царква ў Лондане намінавана на Прыз Еўрапейскага саюза ў сучаснай архітэктур — прэмію Міс ван дэр Роэ 2019 (скарочана: the EU Mies Award 2019). Гэта прэмія — найвышэйшая ўзнагарода ў еўрапейскай архітэктур, якая прысуджаецца кожныя два гады Еўрапейскім саюзам і фондам Міс ван дэр Роэ з 1988 года.

Упершыню ў гісторыі будынак, непасрэдна звязаны з Беларуссю, быў намінаваны на гэту прэмію. Грэка-каталіцкая царква пабудавана ў 2017 годзе для супольнасці беларускай дыяспары ў Вялікабрытаніі як месца для малітваў, а таксама мемарыял усім ахвярам Чарнобыля.

Царква атрымала прызнанне крытыкаў як у Вялікабрытаніі, так і на міжнародным узроўні. Напрыклад, яна абышла 160 іншых новых будынкаў і выйграла Лонданскі фестываль архітэктур у 2017 годзе, а таксама намінавана ў дзвюх катэгорыях на Прыз за найлепшы будынак года ў свеце на Сусветным фестывалі архітэктур, які адбудзецца сёлета 28—30 лістапада.

Брытанскі архітэктар Цзыўай Со, які спраектаваў царкву, у сакавіку 2018 года перамог у міжнародным конкурсе на дызайн новага пан'еўрапейскага мемарыяла ў Бруселі. Мемарыял будзе прысвечаны ўсім ахвярам таталітарызму XX стагоддзя ў Еўропе, яго пабудуюць на плошчы Жана Рэ ў Бруселі побач з Еўрапарламантам.

Архітэктар Цзыўай Со сёлета далучыўся да праекта рэстаўрацыі Вялікай синагогі XVII стагоддзя ў Слоніме.

драўляная царква ў Лондане. Яна, здаецца, вельмі папулярная сярод лонданцаў — я ўсё яшчэ атрымліваю электронныя лісты ад грамадскасці, у якіх час ад часу ў мяне просяць дазволу наведаць царкву. І царква названая ў гонар Беларусі, таму гэта дапамагае распаўсюдзіць веды пра краіну, бо натхніла на стварэнне канструкцыі драўлянага храма менавіта беларуская архітэктур.

— Вы з'яўляецеся членам праўлення дабрачыннага фонду Heritage Trust Network у Лондане — арганізацыі, якая займаецца культурнай спадчынай. Ці існуюць нейкія праблемы ў гэтай сферы ў Вялікабрытаніі?

— Я з'яўляюся адной з давераных асоб фонду. Мая краіна сапраўды зрабіла выдатную работу ў абароне яе культурнай спадчыны. Мая дабрачыннасць — добры прыклад, які шчодро падтрымліваецца за кошт дзяржаўнага фінансавання. Закон таксама абараняе нашу культурную

спадчыну — любячы змены ў будынках, якія абаронены дзяржавай, з'яўляюцца крымінальным злачынствам. Метады, якія мы выкарыстоўваем, каб захаваць спадчыну, вельмі ашчадныя — мы імкнемся атрымаць і захаваць аўтэнтычнасць будаўнічых матэрыялаў.

— Вы некаждалі, што цэнтр Мінска з'яўляецца добрым кандыдатам на ўключэнне ў Спіс культурнай спадчыны ЮНЕСКА. Чым, на вашу думку, адметная гэта архітэктур?

— У першую чаргу гэта ўзор савецкага неакласічнага адраджэння, горад Сонца. Таксама не трэба прапускаць некалькі каштоўных канструктывісцкіх шэдэўраў, такіх як Дом урада Іосіфа Лангбарда, стары будынак нацыянальнай бібліятэкі Іосіфа Лаўрова. Тым не менш у маім фаварытах — Вялікі тэатр оперы і балета Беларусі архітэктара Лангбарда — выдатны прыклад спалучэння канструктывізму і неакласіцызму.

«Звязда» звярнулася таксама да дацэнта кафедры «Архітэктур жылых і грамадскіх будынкаў» Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта Віталія АРАБЕЯ з просьбай пракаментываць поспех беларускай царквы ў Лондане і раскажаць пра стан аналагічных пабудов у Беларусі:

— Аўтару беларускай царквы ў Лондане ўдалося дасягнуць выдатнага спалучэння нацыянальных і сучасных матываў, — лічыць Віталь Арабей. — У будынка добрая экалагічнасць, выкарыстоўваецца спрадвечны беларускі матэрыял — дрэва. У той жа час гэта і сучасная тэндэнцыя — браць для пабудов аднаўляльныя матэрыялы. Архітэктар удала выкарыстаў гэту тэндэнцыю.

Завяршаецца царква барочным купалам, а дакладней, народнай інтэрпрэтацыяй барока. У ім няма пампэзнасці, атрымаўся камерны храм. Да таго ж дрэва — утульны, блізкі кожнаму, цёплы матэрыял. Такім чынам архітэктару ўдалося спалучыць камернасць з дамашняй атмасферай.

На жаль, драўляныя царквы ў нашай краіне сустракаюцца ўсё радзей. А дакладна такой вы не пабачыце. Бо царквы маюць свае рэгіянальныя асаблівасці — адметнасці кампазіцыі, прыёмы будоўлі. Цзыўаю Со ўдалося выкарыстаць прыём, уласцівы беларускай архітэктур, схаліць агульнае ўражанне. Да таго ж аўтар адчуў і перадаў атмасферу ўнікальнага храма.

Аналагічныя царквы ў сучаснай Беларусі, на жаль, мы ўсё часцей бачым з пераробкамі. Іх абнаўляюць звычайным штатным рамонтам: перарабляюцца купалы і абрысы царкваў, нават макаўкі, якія завяршаюць іх, мяняюць формы. Аўтэнтычныя храмы настаяцелі абшчыні, якія ў іх служаць, змяняюць на ўласны густ. Часцей за ўсё гэтыя храмы знаходзяцца на перыферыі, далёка ад цэнтра.

Мы маем іншыя прыклады сучасных царкваў, збудаваных з народнымі беларускімі матывамі, — кожны аўтар увасабляе іх па-свойму. Прыгадаю толькі храмы ў Мінску. Гэта царква ў гонар Сафіі Слуцкай архітэктара Міколы Лук'янчыка, храм Іконы Божай Маці Мінскай — архітэктар Алякс Трухін выкарыстаў матывы ручніка на барабане. Вельмі народны характар мае Мікалаеўскі храм у Шабанах. Ёсць царквы, выкананыя з народнымі матывамі, і ў іншых гарадах. Уніяцкі характар храмаў выразна праглядаецца на Віцебшчыне, цікавы храм маецца і ў Брэсце.

Алякс Трухін у свой час для стварэння храма ў сталічным мікрараёне Лошыца ўзяў за ўзор храм у Старым Свержані ў беларускай барочнай тэматыцы. Гэты праект зацвердзілі і дабрааславілі на выкананне. Але ў сілу некаторых прычын туды прызначылі іншага архітэктара і была збудавана сучасная тыпавая царква.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

<p>Центр Промышленной Оценки</p> <ul style="list-style-type: none"> • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества 			
<p>Извещение о проведении повторных электронных торгов</p>			
Организатор аукциона	<p>ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpo.by</p>		
Продавец	<p>ОАО «Газпром трансгаз Беларусь», г. Минск, ул. Некрасова, 9</p>		
Оператор ЭТП	<p>ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом.1703, оф.46</p>		
Адрес ЭТП	<p>www.ipmtorgi.by</p>		
<p>Предмет электронных торгов</p>			
Лот №	Марка, модель, тип кузова или наименование установленного оборудования, рег. знак, год выпуска	Инвентарный номер	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.
1	ЗИЛ-131, грузовой бортовой, 9348 АЕ-5, 1975	100000013651	4 200,00
2	ВАЗ-21310, легковой, 1368 АС-5, 2003	100000013711	2 880,00
3	УАЗ-3163, легковой, 3927 АС-5, 2005	100000013713	4 800,00
4	ГАЗ-2705, фургон, АВ 7846-5, 2007	100000013678	3 240,00
5	ГАЗ-27527, фургон, АЕ 5658-5, 2008	100000013684	5 040,00
6	ГАЗ-33023, грузопассажирский бортовой, АА 7926-5, 2006	100000013675	3 360,00
7	УАЗ-3303, грузовой бортовой, АІ 8994-5, 1985 (по ТП не определен), установлена кабина 2009 г. в.	100000013658	2 160,00
8	ГАЗ-3307, грузовой бортовой, АА 6841-5, 1990 (по ТП не определен), установлена кабина 2010 г. в.	100000013670	2 040,00
9	FAUN WERNE, седельный тягач, 9483АЕ-5, 1982, Scheuerle, полуприцеп-тяжеловоз, 9483АЕ-5, 1984	100000013648 100000013649	26 280,00
10	УАЗ-3909, фургон, АН 2908-5, 2004	100000013664	1 440,00
11	УАЗ-39099, фургон, АА 5799-5, 2005	100000013668	1 440,00
<p>Лоты №№ 1–11 находятся по адресу: аг. Староселье, Крупский район, Минская область, филиал «Крупское УМГ ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»</p>			
12	УАЗ-3163, легковой, 0220 АС-5, 2005	100000016203	4 800,00
13	ВАЗ-2131, легковой, 0427 ІХ-5, 2003	100000016218	1 440,00
14	ГАЗ-3110, легковой, 1360 ІХ-5, 2001	100000016200	1 116,00
<p>Лоты №№ 12–14 находятся по адресу: аг. Михановичи, Минский район, филиал «Минское УМГ ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»</p>			
15	УАЗ-23632, пикап, АІ 9381-5, 2010	100000039284	8 880,00
16	УАЗ-31514, легковой, 3507 ІР-5, 2003 (по ТП не определен), установлен кузов 2012 г. в.	100000038757	7 680,00
17	FAUN WERNE, седельный тягач, 6652 АМ-5, 1982, Scheuerle, полуприцеп-тяжеловоз, 6652 АМ-5, 1982	100000038650 100000038649	26 280,00

18	FAUN WERNE, седельный тягач, 6725 АМ-5, 1982, Scheuerle, полуприцеп-тяжеловоз, 6725 АМ-5, 1982	100000039948 100000039947	26 280,00
<p>Лоты №№ 15–18 находятся по адресу: г. Несвиж, ул. Сновская, Минская область, филиал «Несвижское УМГ ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»</p>			
19	МАЗ-5516, самосвал, АІ 2001-4, 2001	100000031888	8 880,00
<p>Лот № 19 находится по адресу: ул. Гродненское шоссе, 6А, г. Слоним, Гродненская область, филиал «Слонимское УМГ ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»</p>			
20	УАЗ-3163-030, легковой, 4480 ВТ-1, 2005	100000046391	4 800,00
21	МАЗ-5337 КС-3579, автокран, АІ 8859-1, 1999	100000044943	7 560,00
22	ГАЗ-33081, фургон-мастерская, АІ 8845-1, 2005	100000046363	8 040,00
23	ГАЗ 66-11 ВМ2001, автобус вахтовый, АВ 8742-1, 1991	100000046410	4 440,00
24	УАЗ-3909, фургон, АІ 8844-1, 2004	100000046340	1 440,00
25	ГАЗ-3308 АМ, фургон-мастерская, АА 8834-1, 2003	100000046361	3 120,00
<p>Лоты №№ 20–25 находятся по адресу: ул. Дзержинского, 135, г. Кобрин, Брестская область, филиал «Кобринское УМГ ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»</p>			
26	Урал-4320, экскаватор автомобильный, АЕ 3656-6, 1997	100000020422	25 440,00
<p>Лот № 26 находится по адресу: аг. Липичи, Осиповичский район, Могилевская область, филиал «Осиповичское УМГ ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»</p>			
27	УАЗ-390995-330, фургон, АЕ 8424-3, 2010	100000021905	4 080,00
28	УАЗ-390995-330, фургон, АЕ 8428-3, 2010	100000021906	4 200,00
29	ГАЗ-2752, фургон, АВ 2651-3, 2007	100000021889	3 600,00
30	ГАЗ-32213, автобус-вагон, АА 3353-3, 2006	100000021947	2 880,00
31	ГАЗ-33081 АФМ, фургон-мастерская, АВ 9858-3, 2008	100000021902	9 360,00
<p>Лоты №№ 27–31 находятся по адресу: Урицкий с/с, 1, Гомельский район, Гомельская область, филиал «Гомельское УМГ ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»</p>			
32	МАЗ-5337 КС-3579, автокран, 3460 ІР-5, 2005	100000042231	21 600,00
33	МТЗ-920 ДЗ-133ЭЦ, бульдозер-экскаватор цепной, КА 3019, 2002	100000042186	7 440,00
34	МАЗ 8926*, прицеп бортовой, 8377 АА-5, 1988 (по ТП не определен) * номер рамы уничтожен, без права снятия с учета в течение 3 лет, заключение УВД Миноблисполкома от 07.10.2013	100000042858	1 680,00
<p>Лоты №№ 32–34 находятся по адресу: ул. Либаво-Роменская, 165, г. Молодечно, филиал «Молодеченское УБР ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»</p>			

35	ГАЗ-2752, фургон, АВ 7877-7, 2007	100000036568	2 760,00
36	ГАЗ-2752, фургон, АА 0974-7, 2005	100000036544	2 760,00
<p>Лоты №№ 35–36 находятся по адресу: ул. Ф.Скорини, 4, г. Минск, Управление «Минскавтогаз»</p>			
37	ПАЗ-32053, автобус, АН 2226-5, 2008	100000029351	8 160,00
<p>Лот № 37 находится по адресу: Городокский с/с, 4 Молодеченский район, Минская область, Оздоровительный центр «Алеся» ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»</p>			
<p>Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется на р/с ВУ60ВЛВВ30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК ВЛВВВУ2Х, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»</p>			
Срок подписания договора купли-продажи		10 (десять) рабочих дней после электронных торгов	
<p>Условия оплаты предмета электронных торгов</p>			
<p>Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи</p>			
<p>Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by</p>			
<p>Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов</p>			
<p>Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия</p>			
<p>Дата, время и место проведения электронных торгов: по лотам №№ 1–19 – 10.12.2018, по лотам №№ 20–37 – 11.12.2018. Начало проведения электронных торгов – 10.00, каждый следующий лот с интервалом 10 минут, на ЭТП «ИПМ-Торги» www.ipmtorgi.by Аккредитованному участнику, подавшему в адрес организатора торгов пакет документов и прошедшему предварительную регистрацию, ЭТП предоставляется время до начала торгов в режиме реального времени, для заключительной регистрации (начало заключительной регистрации за 2 часа до начала электронных торгов). В случае не прохождения регистрации, участник к торгам не допускается. После прохождения регистрации, участник получает доступ в аукционную комнату, где ожидается старта торгов в режиме онлайн</p>			
<p>Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 22.09.2018</p>			
Дата и время окончания приема документов (предварительная регистрация)		05.12.2018 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»	
Контактные телефоны		+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42; E-mail: auction@cpo.by	